

שבועות - Relevant to One Who Stayed Up All Night

שליט"א Reviewed by Rav Moshe Heinemann

ברכות for one who did not sleep at night

There is a question if certain ברכות השחר are said if one did not sleep for at least 30 minutes at night:¹

1. על נטילת ידים for one who did not sleep at night:

After עלות השחר,² he should use the bathroom and³ touch a part of his body which is normally covered. He then washes his וואַקסער and says the ברכה of על נטילת ידים.

- If one is learning at עלות השחר, he does not need to stop to wash וואַקסער.⁴
- After עלות השחר, he should be careful not to touch his mouth or any openings in his body until he washes וואַקסער.⁵

2. אשר יצר for one who did not sleep at night:

After עלות השחר he should use the bathroom and then say אשר יצר.⁶

3. א-לקי נשמה for one who did not sleep at night:⁷

He should hear the ברכה of א-לקי נשמה from someone who slept.⁸

- If he does not have anyone available to him,²⁴ he skips this ברכה.⁹

4. ברכת התורה for one who did not sleep at night:

- At מעריב: According to some, if he slept a proper¹⁰ nap on ערב שבועות he should have in mind by ברכת התורה on אהבת עולם night for התורה.¹¹

• In the morning he should do one of three things:

- מברך בעצמו: According to some, one who slept a proper¹⁰ nap on ערב שבועות and did not have in mind to be מעריב at יוצא, should say ברכת התורה himself.¹²
- שומע כעונה: If one did not take a proper¹⁰ nap,¹³ already had in mind to be מעריב at יוצא, or simply prefers, he can ask someone who slept to be מוציא him in ברכת התורה.¹⁴

¹ If one went to sleep in his bed for at least 30 mins. before Alos Hashachar, he may say all the Birkas Hashachar himself.

מייב סי' מ"ו ס"ק כ"ד

² This is 72 minutes before sunrise even if one waits less time after sunset for Tzais (Rav Moshe Heinemann Shlita)

³ ומחזק שיש שם זיעה. ולא די שמטיל מים - מייב סי' ד' ס"ק ל' כי ייטיל מים וישפשוף והוא מסי' ארה"ח סי' ד' בהמאיר לארץ את י"ד "במטיל מים ושפשוף דווקא". וכן מבואר בגמ' יומא כט: דבעי למה כהנים צריכים ליטול ידיהם ותי' ר' אבא זאת אומרת מצוה לשפשוף ומהברייתא שם ל. (מובא באו"ח סי' ק"ע סעיף א') הלכה בסעודה... יוצא להשתין נוטף ידו אחת. וכן הביאו הריטב"א ותוס' ישנים יומא ל. ד"ה זאת אומרת... ובסי' אשי ישראל פרק ב' הערה צ"ט ובסי' הליכות שלמה תפלה פרק כ"ב אות כ"ד הביאו מהרב שלמה זלמן אויערבנד זצ"ל שצריך ג"כ לעשות צרכיו ולא רק ליגע במקום מכוסה. וע"י מייב סי' תצ"ג ס"ק א' דמשמע דבעשה צרכיו לעולם מברך אבל י"ל דמן הסתם הוא מקנה כנוכר בסי' תרי"ג ס"ק ד'. וע"י תוס' ישנים כט: לענין מיסד רגליו.

⁴ מייב סי' ד' ס"ק נ"ט וזה דלא כהג"ר סי' ד' סעיף י"ג שכי' "אם היה ניעור... צריך ליטול... מיד כשיארו". ובהליכות שלמה שבועות פרק י"ב סעי' ד' כי שא"צ לדקדק כמו שאין מדקדקים להפסיק סליחות כשהאיר יום אם התחיל קודם עלי"ש. והביאו ראייה מהמט"א סי' תקפ"א סעיף י"ב שכתב "ואח"כ כשגומרים הסליחות והאיר יום צריך ליטול". ונראה שסמך על מ"ש בסעיף י"א שאין גומרים עד אחר עלי"ש דכי' שם "ועכשיו מתאחרין על הרוב עד התחלת עמוד השחר"

⁵ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א דכיון דיש מחמירין יש לזוהר. וע"י בהליכות שלמה שבועות פרק י"ב סעי' ד' שציין השעי"ת סי' ד' סעיף י"ג ס"ק ט' שא"צ לדקדק

⁶ מייב סי' ד' ס"ק ג'

If one does sleep at night, Asher Yatzar is said prior to davening even if he did not use the bathroom - רמ"א או"ח סי' ד' סעי' א' -

מייב סי' מ"ו ס"ק כ"ט י"א... סמוכה... לאשר יצר

⁷ מייב סי' מ"ו ס"ק כ"ד

⁸ מייב סי' נ"ב ס"ק ט' - להרבה פוסקים יוצא ע"י ברכת מחיה מתים בשמונה עשרה

⁹ For the nap to suffice he needs to have slept in his bed a Shinas Kevah of at least half an hour¹⁰ בה"ל סי' ד' ד"ה דוד, ובקשו"ע ב' ח'

¹⁰ מייב סי' מ"ז ס"ק י"ג, הליכות שלמה פ"ו דבר הלכה הערה ג'. ולכאורה קשה, שהרי המ"ב סי' מ"ז ס"ק כ"ח הביא דעת רע"א על המ"א שם ס"ק י"ב דבישן ביום וניער כל הלילה שלאחריו דמברך בבקר בממנ"פ. וכיון שכן, בודאי אינו מכוון לצאת ע"י אהבת עולם כמו שהעיר רע"א בעצמו שם. וכל הפוסקים שהביאו רע"א כנראה שסוברים שאינו יוצא באהבת עולם בערבת. ויש ליתן טעם שאין מועיל אהבת עולם כמו שהעיר מורי הרב משה היינעמאן שליט"א כיון שאינו מאריך בבקשות על ת"ת.

¹¹ מייב סי' מ"ז ס"ק כ"ח, בה"ל סימן ד' ד"ה דוד בשם רע"א. וע"י בסי' מעשה איש ח"ג עמ' ק"ז כי שאינו מברך כה"ג ובסי' שיעורי הלכה להרב שמואל פלדר שליט"א העיר למה נוהגין לצאת ע"י אחר כיון שהרבה בני"א ישנו שינת קבע בע"ש. ותירץ משום שחוששין להפוסקים (כגון החז"א) שלא סמכו על רע"א שסוברים דשינה ביום אינו מפסיק. אבל אין זה ראייה משום שהרבה בני"א לא ישנו בקביעות וגם הוא בעצמו באיזה שנה אפשר שלא יישן בקביעות אינו כדאי שינהגו כולם לברך בעצמם ויבאו לברך כשאינם רשאים.

¹² רבי עקיבא איגר כדאי שינהגו כולם לברך בעצמם ויבאו לברך כשאינם רשאים.

¹³ מייב סי' מ"ז ס"ק כ"ח

¹⁴ If no one is available until after Baruch She'amar, he may hear Birkas Hatorah during Pesukei Dizimra. (משנה ברורה סי' נ"א ס"ק י')

- **אהבה רבה:** If one does not have the above options, he should have in mind to be **יוצא** saying **ברכת התורה** when he says **אהבה רבה** (right before שמע).¹⁵
 - **Learning after davening:** One who wants to be **יוצא** with **אהבה רבה** or **אהבת עולם** must make sure to learn for a couple minutes right after **עשרה עשרה**.¹⁶
- **Waiting for התורה ברכת:** One who was up all night may learn **תורה** past **השחר** while waiting for **ברכת התורה**.¹⁷

5. **until המעביר שנה** (ה) **גומל חסדים טובים לעמו ישראל** for one who did not sleep at night: He should hear the **ברכה** of **המעביר שנה** from someone who slept.¹⁸

- If one does not have anyone available to be **מוציא** him, he skips²⁴ this **ברכה**.

6. **ציצת** for one who did not sleep at night:

- After **משיכיר**,¹⁹ one makes the **ברכה** on his **טלית גדול** and has in mind for his **ציצית**.²⁰
- One who does not wear a **טלית גדול** and has been wearing his **ציצית** since the previous morning, should be **יוצא** with someone who is making a **ברכה**. He then rubs his **ציצית** strings.²¹
 - If he desires to make his own **ברכה**,²² he may wear a **טלית גדול** even though he generally does not wear one.²³ Otherwise, he skips this **ברכה**.

morning - general **שבועות on ברכת השחר**

- Shuls arrange for someone over **בר מצוה** who did go to sleep to serve as **חזן** for the first part of davening on **שבועות** morning.²⁴ He says all of **ברכת השחר** out loud.²⁵
- With the exception of **ציצית**,²⁶ the morning **ברכות** are said any time after **השחר**.
- Other than the **ברכות** listed above, one says the **ברכות השחר** himself.²⁷ It is advisable to do so before the **חזן** says the **ברכות** out loud.²⁸
 - Since there is a **מנין**, one who wants may be **יוצא** all the **ברכות השחר** with the **חזן**.²⁹

Break to nap before finishing davening:

One who desires to take a nap³⁰ and join a later **מנין** for all of davening, or to take a nap after **שחרית** and join a different **מנין** for **הלל**³¹ or **מוסף** may do so.

¹⁵ מייב סיי סייק ייג

¹⁶ יומא כט: , שרייע סיי מייז סעיף ז' ובהייל שם סדייה אם למד מיד, שריית אגרות משה אורח חיים חלק א סימן כא
¹⁷ עיי מייב סיי מייז סייק כייח, חזוייא דיניגס והנהגות פייא אות ייב, שריית מנחת שלמה סיי צייא אות א', קובץ תשובות חייא סיי ט'. ומה שהביא בס' כף החיים
¹⁸ סיי תצייז אות ייב שאסור אפי פסוק אחד מיירי למנהג בני ספרד שמברכים ברהיית שסוברים כריית ומברכים בתורת ודא, והאי מבוטשאש סיי מייז סעיף
 טי סדייה דרך תחנונים החמיר רק לנפשיה ללמוד באופן שאייצ ברכה.

¹⁸ מייב סיי מייז סייק כייז

¹⁹ שרייע אויח סיי ייח סעיף ג' ואם בירך מעלהייש יצא

According to Rav Moshe Heinemann Shlita, this is generally 36 minutes before sunrise. However Rav Moshe Feinstein told him that it depends, so on a cloudy day it will be closer to sunrise. (Sunrise is not impacted by clouds.)

²⁰ מייב סיי תצייג סייק א', מייב סיי ח' סייק כייז. Just like a regular morning that one also makes the Brocha having in mind for his Tzitzis.

²¹ שרייע אויח סיי ח' סעיף טייז והאי משמוש היינו בציצית כמשייכ בסעיף י'.

²² Or does not have anyone available to make a Brocha on Tzitzis for him.

²³ עיין רמייא אויח סיי ייז סעיף ג'

²⁴ If no one is available to say **ברכות** before davening, they skip the questionable **ברכות** and if possible, hear them after davening.

(כך שמעתי ממוהיר משה הינעמאן שליטייה דבזה יוצא ממיינ. אם כבר יצא בתפילה, אייז לברכתם, ואם לאו יוצא עיי שומע כעונה.)

²⁵ If no man is available, one's wife/daughter over Bas Mitzvah can be Motzi him in Birchos Hashachar. - בהייל סוף סיי מייז

²⁶ One should say all Birchahs HaShachar together. (מייב סיי ו' סייק טי)

²⁶ For which one must wait until Misheyakir.

²⁷ שעדיף לברך בעצמו וגם יש חשש שסיח דעתו אם יוצא כולם מהחזן

²⁸ כדי שלא יהא מסופק אחייכ אם כיוון לצאת או רק לענות אמן. אבל אם כבר יצא, אפילו כיוון לצאת אין בכך כלום.

²⁹ מייב סיי ו' סייק ייז – כשיש עשרה ובהייל סיי נייט דייה בפחות מיויז

³⁰ Such as if he stayed up and it will help him to daven with better Kavanah

³¹ אגיימ אויח חייג סיי עי